

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL BEŠEIMININKIO, KONFISKUOTO, VALSTYBĖS PAVELDĖTO, Į VALSTYBĖS PAJAMAS PERDUOTO TURTO, DAIKTINIŲ ĮRODYMŲ IR RADINIŲ PERDAVIMO, APSKAITYMO, SAUGOJIMO, REALIZAVIMO, GRAŽINIMO IR PRIPAŽINIMO ATLIEKOMIS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2004 m. gegužės 26 d. Nr. 634
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (Žin., 1998, Nr. [54-1492](#); 2002, Nr. [60-2412](#)) 5 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)) 4.58, 4.62 ir 4.63 straipsniais, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis taisykles (pridedama).

2. Įpareigoti iki šio nutarimo įsigaliojimo dienos:

2.1. Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą – parengti ir suderinus su Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Aplinkos ministerija ir Muitinės departamentu prie Finansų ministerijos patvirtinti greitai gendančio turto sąrašą;

2.2. Finansų ministeriją – patvirtinti bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, kuris patikėjimo teise perduodamas valdyti, naudoti ir disponuoti juo subjektams, nurodytiems Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje, sąrašą;

2.3. Valstybinę mokesčių inspekciją prie Finansų ministerijos – patvirtinti turto apskaitos akto, turto apskaitos ir perdavimo akto, turto nukainojimo akto, turto pripažinimo atliekomis akto ir neatlygintinai perduodamo patikėjimo teise turto perdavimo akto formas.

3. Pripažinti netekusiais galios:

3.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1990 m. spalio 4 d. nutarimą Nr. 305 „Dėl konfiskuoto turto realizavimo ir kontroliuojančiųjų organizacijų skatinimo“ (Žin., 1990, Nr. [30-733](#));

3.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. liepos 1 d. nutarimą Nr. 510 „Dėl kontroliuojančiųjų organizacijų darbuotojų skatinimo tvarkos“ (Žin., 1992, Nr. [25-759](#)).

4. Šis nutarimas, išskyrus 2 punktą, įsigalioja nuo 2004 m. liepos 1 dienos.

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

FINANSŲ MINISTRAS

ALGIRDAS BUTKEVIČIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 634

**BEŠEIMININKIO, KONFISKUOTO, VALSTYBĖS PAVELDĖTO, Į VALSTYBĖS
PAJAMAS PERDUOTO TURTO, DAIKTINIŲ ĮRODYMŲ IR RADINIŲ PERDAVIMO,
APSKAITYMO, SAUGOJIMO, REALIZAVIMO, GRAŽINIMO IR PRIPAŽINIMO
ATLIEKOMIS TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklėse (toliau vadinama – šios Taisyklės) vartojamos sąvokos:

Brangakmeniai – natūralūs apdirbti ir neapdirbti brangieji akmenys: deimantai, smaragdai, rubinai, safyrai, kiti juvelyriniai bei puošnieji akmenys, organinės kilmės brangakmeniai (išskyrus gintarą) pagal Juvelyrinių akmenų, sidabro dirbinių, deimantų ir perlų tarptautinės konfederacijos (CIBJO) patvirtintą klasifikaciją, deimantų laužas ir atliekos.

Daiktiniai įrodymai – daiktiniai įrodymai administracinių teisės pažeidimų bylose, taip pat daiktai, turintys reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti baudžiamosiose bylose ar ikiteisminiame tyrime.

Gražinimas – mokesčių inspekcijoje apskaityto turto atidavimas savininkui.

Greitai gendantis turtas – žemės ūkio ir maisto produktai, gėlės ir kitas turtas, kuriam laikyti ir gabenti reikia tam tikrų sąlygų, kad jis išliktų tos pačios kokybės, atitinkančios teisės norminių aktų reikalavimus, nurodytas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos patvirtintame sąrašė. Šiose Taisyklėse greitai gendančiam turtui prilyginami ir gyvūnai, mediena, kuras bei kitas turtas, kuris, kad neprarastų savo vertės, turi būti laikomas specialiomis sąlygomis.

Konfiskuotas turtas – priverstinai ir neatlygintinai už padarytus teisės pažeidimus valstybės nuosavybėn paimtas daiktas (jo dalis) ar kitas turtas, kuris buvo teisės pažeidimą padariusio asmens nuosavybė arba kuris turi būti konfiskuotas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais, nors ir nėra teisės pažeidimą padariusio asmens nuosavybė.

Kontroliuojamosios prekės – Kontroliuojamųjų strateginių prekių ir technologijų sąrašuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1321 (Žin., 1997, Nr. [113-2864](#); 2001, Nr. [100-3594](#)), nurodytos kontroliuojamosios strateginės prekės ir technologijos.

Mažavertis turtas – turtas, kurio vertė yra mažesnė kaip 50 litų.

Mokesčių inspekcija – apskrities valstybinė mokesčių inspekcija, kurios aptarnaujamoje teritorijoje yra valstybei perduotinas turtas.

Praba – Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) arba Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka nustatytas standartas, kuris rodo lydinio, iš kurio pagamintas gaminy, vertingumą ir santykinį tauriųjų metalų kiekį lydinio masės tūkstantyje dalių. Šio santykio ženklas įspaudžiamas gaminyje.

Perdavimas neatlygintinai – valstybei nuosavybės teise priklausančio turto, apskaityto mokesčių inspekcijoje pagal šias Taisykles, perdavimas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise šiose Taisyklėse nurodytoms valstybės arba savivaldybių institucijoms, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms.

Pinigai – nacionalinė ir užsienio valiuta.

Realizavimas – turto pardavimas aukcione per įmones, kurios verčiasi turto prekyba ar perdurbimu, perdavimas neatlygintinai ar realizavimas kita įstatymų nustatyta tvarka.

Rinkos vertė – apskaičiuota pinigų suma, už kurią turtas galėtų būti parduotas vertinimo dieną, sudarius tiesioginį komercinį sandorį tarp turtą parduodančių ir perkančių asmenų.

Saugojimo išlaidos – saugotojo sąnaudos, patirtos saugant jam patikėtą turtą.

Specialios paskirties objektai – apskaitos dokumentuose neapskaityti elektros tinklai, dujotiekiai, vandentiekio inžineriniai tinklai, inžineriniai statiniai ir įrenginiai; objektai, kurių paėmimas, apskaita, saugojimas, realizavimas, grąžinimas ir pripažinimas atliekomis (sunaikinimas) reglamentuojamas kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

Taurieji metalai – įvairaus pavidalo auksas, sidabras, platinos grupės metalai (rutenis, rodis, paladis, platina, osmis ir iridis): jų lydiniai, žaliava, pusfabrikačiai, pramoniniai gaminiai, jų laužas ir atliekos, cheminiai junginiai.

Turtą realizuojanti įmonė – įmonė, kuri pagal šių Taisyklių nuostatas realizuoja valstybei perduotiną turtą.

Turto vertintojas – fizinis asmuo, kuris turi Lietuvos Respublikos audito, apskaitos ir turto vertinimo instituto išduotą turto vertintojo kvalifikacijos pažymėjimą ir verčiasi turto vertinimo veikla; įmonė, kuri įregistruota Juridinių asmenų registre Juridinių asmenų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 (Žin., 2003, Nr. [107-4810](#)), nustatyta tvarka ir turi Lietuvos Respublikos audito, apskaitos ir turto vertinimo instituto išduotą kvalifikacijos atestatą, suteikiantį teisę verstis turto vertinimo veikla.

Valstybės paveldėtas turtas – Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatytais pagrindais paveldėjimo teise valstybei perėjęs mirusio asmens turtas.

Valstybei perduotinas turtas – šešėlininkis, konfiskuotas, valstybės paveldėtas, į valstybės pajamas perduotas turtas, radinys, lobio dalis, priklausanti valstybei, daiktiniai įrodymai, kurie realizuojami ar pripažįstami atliekomis pagal šių Taisyklių nuostatas.

Vertė – turto naudingumo matas, nustatytas tam tikru laiku pagal atitinkamą vertinimo metodiką.

Vertinimas – nešališkas turto vertės apskaičiavimas, apimantis vertinamo turto aprašymą, vertintojo nuomonę apie turto būklę, jo tinkamumą naudoti ir tikėtiną piniginę vertę rinkoje.

2. Šių Taisyklių nuostatos taikomos mokesčių inspekcijai priimant, apskaitant, saugant, realizuojant, grąžinant ir pripažįstant atliekomis šešėlininkį, konfiskuotą, valstybės paveldėtą, į valstybės pajamas perduotą turtą, radinius ir daiktinius įrodymus.

Jeigu vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, šiomis Taisyklėmis ar kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais šešėlininkį, konfiskuotą, valstybės paveldėtą, į valstybės pajamas perduotą turtą, radinius ir daiktinius įrodymus priima, perduoda, apskaito, saugo, realizuoja, grąžina ar pripažįsta atliekomis kita valstybės institucija, jai mutatis mutandis taikomos šių Taisyklių nuostatos.

II. TURTO IR DAIKTINIŲ ĮRODYMŲ PERDAVIMO PAGRINDAI

3. Valstybei perduotinas turtas apskaitomas taip:

3.1. Konfiskuotas turtas apskaitomas pagal teismų nuosprendžius baudžiamosiose bylose ir teismų, ikiteisminio tyrimo įstaigų, kitų Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso normų nustatytų institucijų (pareigūnų) nutarimus administracinėse bylose.

3.2. Bešešėlininkis daiktas apskaitomas pagal įsigaliojusį teismo sprendimą, kuriuo daiktas, neturintis savininko (ar savininkas nežinomas), buvo pripažintas bešešėlininkiu ir perduotas valstybei. Daikto pripažinimo bešešėlininkiu procesą inicijuoja ta savivaldybės ar valstybės institucija ar įstaiga, fizinis ar juridinis asmuo (toliau vadinama – asmuo), kurio žinioje toks daiktas yra arba kuris sužinojo apie tokio daikto buvimą. Daikto pripažinimo bešešėlininkiu procesas inicijuojamas, kai asmuo, kurio žinioje bešešėlininkis daiktas yra arba kuris sužinojo apie tokio daikto buvimą, šių Taisyklių 4 punkte nustatyta tvarka raštu praneša mokesčių inspekcijai ar kitai Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.58 straipsnio 1 dalyje numatytai finansų, kontrolės ar savivaldybės institucijai, kurios pareiškimu teismas gali priimti sprendimą perduoti bešešėlininkį daiktą valstybei ar savivaldybei (toliau vadinama – Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.58 straipsnio 1 dalyje numatyta institucija), informuodamas apie bešešėlininkio daikto buvimą. Iki bešešėlininkio daikto perdavimo valstybei jis mokesčių inspekcijoje ar kitoje Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.58 straipsnio 1 dalyje numatytoje institucijoje turi būti tik apskaitytas. Jo

apskaitą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.58 straipsnio 1 dalyje numatyta institucija vykdo surašydama Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau vadinama – Valstybinė mokesčių inspekcija) patvirtintos formos turto apskaitos aktą. Apskaitymo pagrindas – asmens, kurio žinioje toks daiktas yra arba kuris sužinojo apie tokio daikto buvimą, raštiškas pranešimas mokesčių inspekcijai ar kitai Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.58 straipsnio 1 dalyje numatytai institucijai apie bešeimininkio daikto buvimą.

3.3. Į valstybės pajamas perduotas ar kitaip neatlygintinai valstybei perduotas turtas apskaitomas pagal dovanojimo sutartį, sudarytą tarp dovanotojo ir mokesčių inspekcijos.

3.4. Valstybės paveldėtas turtas apskaitomas pagal notaro išduotą paveldėjimo teisės liudijimą.

3.5. Lobis (lobio dalis) apskaitomas (–a) pagal asmens, radusio lobį, pranešimą.

3.6. Radinys apskaitomas pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka pateiktą radusio daiktą asmens ar policijos pranešimą.

3.7. Daiktiniai įrodymai apskaitomi pagal kompetentingų valstybės institucijų (pareigūnų) nutarimus (sprendimus), teismo nutartis perduoti mokesčių inspekcijai juos realizuoti.

4. Valstybei perduotinas turtas perduodamas taip:

4.1. Asmuo, turintis valstybei perduotiną turtą (išskyrus radinį, apie kurį kompetentingai institucijai turi būti pranešta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka), privalo per 10 darbo dienų nuo sužinojimo apie tą turtą momento raštu pranešti apie jį mokesčių inspekcijai.

4.2. Pranešimas siunčiamas tai mokesčių inspekcijai, kurios aptarnaujamoje teritorijoje yra valstybei perduotinas turtas.

4.3. Mokesčių inspekcijos kanceliarijos (raštinės) valstybės tarnautojui arba darbuotojui, dirbančiam pagal darbo sutartį, ant raštiško pranešimo uždejus jo gavimo žymą, laikoma, kad mokesčių inspekcija sužinojo apie valstybei perduotiną turtą.

4.4. Mokesčių inspekcija, gavusi raštišką pranešimą apie valstybei perduotiną turtą, per 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos turi perimti turtą iš perduodančio asmens, jį įvertinti, prireikus atlikti ekspertizę ir surašyti Valstybinės mokesčių inspekcijos patvirtintos formos turto apskaitos ir perdavimo aktą (toliau vadinama – turto apskaitos ir perdavimo aktas).

4.5. Asmuo, perduodamas mokesčių inspekcijai valstybei perduotiną turtą, kartu su turtu pateikia turimus su valstybei perduotinu turtu susijusius dokumentus.

4.6. Jeigu mokesčių inspekcijai perduodamos įregistruotos transporto priemonės, turi būti pateikti atitinkami turto arešto arba aprašo aktai ar kiti dokumentai.

4.7. Perduodant turtą, turi būti surašomas apskaitos dokumentas, kuriame turi būti visi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#)) nurodyti rekvizitai.

4.8. Jeigu valstybei perduodamas turtas yra greitai gendantis turtas, apie jį turi būti pranešta ne vėliau kaip per 24 valandas nuo šio turto sulaikymo (sužinojimo apie jį) momento. Mokesčių inspekcija perima savo žinion tik tokį greitai gendantį turtą, kurį dar galima realizuoti per 48 valandas nuo pranešimo gavimo momento. Jeigu greitai gendančio turto realizuoti nurodytu terminu nėra galimybės, mokesčių inspekcija tokio turto savo žinion neperima. Tokio turto pripažinimą atliekomis privalo organizuoti ta valstybės institucija, kurios žinioje šis turtas yra.

4.9. Jeigu sulaikytas greitai gendantis turtas netinkamas naudoti arba greitai gendantis turtas yra mažavertis, jį pripažįsta atliekomis pareigūnas, sulaikęs turtą, savo (turtą sulaikiusios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens) sprendimu, apie tai neinformavęs mokesčių inspekcijos.

4.10. Turtas įvertinamas šių Taisyklių 15, 16, 19, 26, 27, 41, 64–66 ir 70–75 punktuose nustatyta tvarka.

4.11. Jeigu įvertinus turtą paaiškėja, kad jis yra mažavertis, praradęs savo prekinę vertę, netinkamas panaudoti pagal paskirtį arba saugojimo išlaidos viršija jo vertę, mokesčių inspekcija jo neapskaito.

4.12. Greitai gendantis turtas, kuris netinkamas naudoti arba yra mažavertis, pripažįstamas atliekomis, o mažavertis ir toks turtas, kurio apyvarta uždrausta, saugomas ir pripažįstamas atliekomis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Tais atvejais, kai valstybei perduotiną turtą būtina saugoti, valstybės institucijos, kurių žinioje yra valstybei perduotinas turtas, privalo užtikrinti, kad su asmenimis, teikiančiais saugojimo paslaugas, būtų sudaromos ekonomiškai pagrįstos saugojimo sutartys, t. y. kad teikiamų saugojimo paslaugų kaina būtų nustatyta vadovaujantis protingumo kriterijais ir atitiktų rinkoje teikiamų analogiškų saugojimo paslaugų kainą. Valstybės institucijų, kurių žinioje yra valstybei perduotinas turtas, patirtos išlaidos, susijusios su šio turto saugojimu, pripažinimu atliekomis ir kitais veiksmais, apmokamos iš joms skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.

Mokesčių inspekcija jai perduoto turto saugojimo, pripažinimo atliekomis, realizavimo ir kitas išlaidas apmoka iš jai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.

III. TURTO APSKAITYMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

6. Jeigu teisės aktuose nenustatyta kitaip, mokesčių inspekcija apskaito tik tokį valstybės nuosavybės perduotiną turtą, kuris yra realizuotinas.

Tuo atveju, jeigu mokesčių inspekcija neapskaito valstybės nuosavybės perduotino nerealizuotino turto, tokį valstybės nuosavybės perduotiną nerealizuotinę turtą privalo apskaityti kitos valstybės institucijos.

7. Mokesčių inspekcija valstybės nuosavybės perduotiną turtą apskaito surašydama turto apskaitos ir perdavimo aktą.

8. Mokesčių inspekcija valstybei perduotiną turtą, kuris nuosavybės teise nepriklauso valstybei, apskaito surašydama Valstybinės mokesčių inspekcijos patvirtintos formos turto apskaitos aktą (toliau vadinama – turto apskaitos aktas).

9. Alkoholio produktai į mokesčių inspekcijos apskaitą neįtraukiami, o naikinami pagal Areštuoto (paimto), konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto etilo alkoholio bei alkoholinių gėrimų sunaikinimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. vasario 12 d. nutarimu Nr. 178 (Žin., 1998, Nr. [17-420](#); 2003, Nr. [83-3803](#)) (išskyrus atvejus, kai minėtieji produktai teisės aktų nustatyta tvarka naudojami biodegalų gamybai).

10. Tabakas ir tabako gaminiai į mokesčių inspekcijos apskaitą neįtraukiami, o naikinami laikantis Konfiskuotų ir valstybės naudai perduotų tabako gaminių sunaikinimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 1116 (Žin., 1999, Nr. [85-2537](#); 2003, Nr. [83-3802](#)).

II. KONFISKUOTO TURTO APSKAITYMAS

11. Valstybės institucijų konfiskuotas turtas mokesčių inspekcijai turi būti perduotas per 10 darbo dienų nuo sprendimo konfiskuoti turtą įsiteisėjimo dienos.

12. Kompetentingas asmuo, perduodamas mokesčių inspekcijai teismo nuosprendžiu (nutarimu) konfiskuotą turtą, turi pateikti patvirtintą nuosprendžio kopiją (administracinės bylos protokolo, kuriame nurodyta apie turto paėmimą, kopiją) ir turto arešto (turto aprašymo) faktą patvirtinančius dokumentus.

13. Jeigu nutarimą konfiskuoti turtą priėmė kitos institucijos pareigūnas, išnagrinėjęs administracinę bylą, mokesčių inspekcijai kartu su pranešimu apie perduodamą konfiskuotą turtą turi būti pateiktos administracinio teisės pažeidimo protokolo, turto paėmimo arba sulaikymo protokolo ir nutarimo konfiskuoti turtą patvirtintos kopijos.

14. Mokesčių inspekcijai perduodamą konfiskuotą turtą, išskyrus nekilnojamąjį turtą, mokesčių inspekcijos pareigūnai turi įkainoti (įvertinti).

15. Mokesčių inspekcijos pareigūnai tokį turtą įkainoja (įvertina) remdamiesi konfiskuotą turtą perduodančių institucijų surašyto turto apyrašuose nurodytomis kainomis. Turtas turi būti įkainotas (įvertintas) litais rinkos kainomis, atsižvelgiant į jo būklę, kokybę, nusidėvėjimo laipsnį,

prekinę išvaizdą, paklausą, realias pardavimo galimybes ir kitas svarbias aplinkybes, nuo kurių priklauso jo kaina.

16. Atsižvelgdami į konfiskuoto turto paskirtį, vertę ir rūšį, mokesčių inspekcijos pareigūnai, priimdami konfiskuotą turta, turi surašyti turto apskaitos ir perdavimo akta, kuriame nurodomi šie duomenys:

16.1. Jeigu konfiskuotas nekilnojamas turtas, nurodoma nekilnojamojo turto įregistravimo Nekilnojamojo turto registre pažymėjimo išdavimo data, turto buvimo vieta, valstybės įmonės Registrų centro pateikti konkretūs duomenys apie įregistruotą nekilnojamąjį turta. Kai kuriais atvejais, kai tokių dokumentų nėra arba jie nepateikti, mokesčių inspekcijos pareigūnai patys turi kreiptis į valstybės įmonę Registrų centra, kad konfiskuotas nekilnojamas turtas būtų inventorizuotas, įregistruotas ir įvertintas.

Jeigu teisinės registracijos dokumentai buvo pateikti, tačiau juose nustatyta konfiskuoto nekilnojamojo turto kaina faktiškai neatitinka toje vietovėje galiojančios rinkos kainos ir mokesčių inspekcijos pareigūnai nesutinka su pateiktu turto įkainojimu, mokesčių inspekcija turi kviešti turto vertintojus. Nekilnojamas turtas turi būti iš naujo įkainotas pagal jų skaičiavimus. Apžiūros aktas ar įvertinimo išvada turi būti pateikta prie turto apskaitos ir perdavimo akto. Konfiskuotas nekilnojamas turtas įvertinamas rinkos kainomis.

Jeigu konfiskuotas nekilnojamas turtas yra nedalomas, turto apyraše turi būti nurodytas visas turtas arba jo vertė pinigais.

Jeigu konfiskuojama nekilnojamojo dalomo turto dalis ir teismo sprendime (vykdomajame rašte) nurodyta šios turto dalies vertė pinigais, turto apskaitos ir perdavimo akte turi būti pažymėta, kuri turto dalis konfiskuota, kokią viso turto dalį sudaro konfiskuojamoji dalis, kokia jos vertė.

16.2. Jeigu konfiskuota transporto priemonė, nurodoma transporto priemonės rūšis, pavadinimas, pagaminimo metai, spalva, kėbulo numeriai, kiti požymiai. Transporto priemonė įvertinama surašant įvertinimo (apžiūros) akta, o turto apskaitos ir perdavimo akte nurodoma įvertinimo (apžiūros) akto data ir numeris.

16.3. Jeigu konfiskuoti taurieji metalai lydinių, grynuolių ir laužo pavidalu ar tauriųjų metalų gaminiai, taip pat brangakmeniai ir jų gaminiai, nurodoma metalo (brangakmenio) pavadinimas, kiekis vienetais, praba (karatai), masė gramais ir ypatingieji požymiai. Taurieji metalai, brangakmeniai ir jų gaminiai įvertinami vadovaujantis valstybės įmonės Lietuvos prabavimo rūmų pateiktu atitinkamu kokybės pažymėjimu arba ekspertizės išvada.

16.4. Jeigu konfiskuoti pinigai, nurodoma valiutos pavadinimas, banknotų (monetų) kiekis, nominalas, bendra suma, banknotų serijos ir numeriai. Užsienio valiuta įvertinama pagal ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio atlikimo dieną Lietuvos banko paskelbtą oficialų Lietuvos ir užsienio valiutų kursą.

16.5. Jeigu konfiskuojami vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, nurodoma jų pavadinimai, kiekis, numeriai, serijos, nominalo vertės.

16.6. Jeigu konfiskuojami netaurieji metalai, nurodoma metalo rūšis, kiekis, kokybė, kiti požymiai ir įmonės, įstatymų nustatyta tvarka turinčios teisę prekiauti netauriaisiais metalais, pateiktas šių metalų įvertinimas.

16.7. Jeigu konfiskuojami naftos produktai, nurodoma naftos produktų markė, rūšis, kokybė (pagal įsigijimo dokumentus, jeigu jie yra), kiekis ir vertė.

16.8. Jeigu konfiskuojama kilnojamojo nedalomo turto dalis, kuri negali būti atskirta nuo viso turto, nurodoma šios turto dalies vertė pinigais.

16.9. Jeigu konfiskuojamas šių Taisyklių 16.1-16.8 punktuose nepaminėtas turtas, nurodomi jį identifikuojantys požymiai.

17. Jeigu konfiskuojamas žemės sklypas (jo dalis), mokesčių inspekcija, gavusi teismo sprendimą konfiskuoti žemės sklypą (jo dalį) ir antstolio turto arešto akta, per 10 darbo dienų nuo teismo sprendimo ir turto arešto akto gavimo dienos turi perduoti esamus dokumentus, susijusius su tuo žemės sklypu (jo dalimi), apskrities, kurios teritorijoje yra konfiskuotas žemės sklypas (jo dalis), viršininko administracijai.

18. Jeigu mokesčių inspekcijai perduodamos kontroliuojamosios prekės, ji per 3 darbo dienas nuo turto apskaitos ir perdavimo akto surašymo turi informuoti Ūkio ministeriją ir kitas valstybės institucijas, kurių veiklos sričiai priskiriama šių kontroliuojamųjų prekių ar technologijų naudojimo kontrolė (priežiūra), apie perduotas kontroliuojamąsias prekes.

19. Jeigu mokesčių inspekcijai perduodamas greitai gendantis konfiskuotas turtas, ne vėliau kaip per 24 valandas nuo sprendimo konfiskuoti greitai gendantį turtą gavimo dienos mokesčių inspekcijos pareigūnai surašo turto apskaitos ir perdavimo aktą, įkainoja šį greitai gendantį turtą ir skubos tvarka organizuoja jo pardavimą.

20. Jeigu konfiskuoto turto realizavimo terminas yra pasibaigęs arba nustatoma, kad šis turtas yra sugedęs, sugadintas ar pripažintas nerealizuotinu (netinkamu panaudoti) turtu ir dėl to negali būti perduodamas, toks turtas į mokesčių inspekcijos apskaitą neįtraukiamas: dalyvaujant mokesčių inspekcijos pareigūnui, jis pripažįstamas atliekomis institucijos, konfiskavusios tokį turtą, sprendimu, surašant Valstybinės mokesčių inspekcijos patvirtintos formos turto pripažinimo atliekomis aktą (toliau vadinama – turto pripažinimo atliekomis aktas), kurį pasirašo visi asmenys, dalyvavę surašant šį aktą.

21. Pasižymintis tam tikromis savybėmis turtas, kurio ribotą apyvartą sąlygoja saugumo, sveikatos apsaugos ar kiti visuomenės poreikiai (ribotos apyvartos turtas), mokesčių inspekcijoje apskaitomas tik tuo atveju, kai jis perduodančiosios institucijos pripažįstamas tinkamu parduoti ar kitaip panaudoti (pvz., pagal netiesioginę paskirtį).

22. Jeigu mokesčių inspekcijai perduotinas konfiskuotas turtas nebuvo išsaugotas arba saugojimo metu buvo sugadintas ir tapo nerealizuotinas, už jo neišsaugojimą arba sugadinimą atsako turtą perduodanti institucija. Tokiu atveju padaryta žala iš šių institucijų išieškoma Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

III. TURTO, KURIS NETURI SAVININKO (AR SAVININKAS NEŽINOMAS), APSKAITYMAS

23. Asmuo, raštu pranešęs mokesčių inspekcijai apie turtą, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas), kartu su pranešimu turi pateikti ir dokumentus (jeigu asmuo juos turi), įrodančius, kad turto savininko nėra (ar savininkas nežinomas). Mokesčių inspekcijos pareigūnas, gavęs tokį pranešimą, per 10 darbo dienų nuo šio pranešimo gavimo dienos turi nuvykti į turto buvimo vietą.

Specialios paskirties objektus į apskaitą įtraukia valstybės institucija, kurią tai padaryti įpareigoja Lietuvos Respublikos teisės aktai. Jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktuose nenumatyta, kuri institucija privalo įtraukti į apskaitą atitinkamus specialios paskirties objektus, juos į apskaitą privalo įtraukti ta valstybės institucija, kurios reguliavimo sričiai priklauso atitinkamų specialios paskirties objektų valdymas, kontrolė ar disponavimas jais. Valstybės institucija, įtraukusi specialios paskirties objektą į apskaitą, turi teisę sudaryti atitinkamas sutartis su įmonėmis, įstaigomis ar organizacijomis dėl specialios paskirties objekto priežiūros, saugojimo ir naudojimo. Valstybės institucija, įtraukusi specialios paskirties objektą į apskaitą, apmoka šio objekto priežiūros, saugojimo ir kitas išlaidas iš jai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.

Jeigu savininko neturi žemės sklypas (jo dalis) (ar žemės sklypo (jo dalies) savininkas nežinomas), mokesčių inspekcija, gavusi dokumentus, susijusius su žemės sklypu (jo dalimi) ir įrodančius, kad šis žemės sklypas (jo dalis) neturi savininko (ar savininkas nežinomas), per 10 darbo dienų nuo šių dokumentų gavimo dienos turimus dokumentus turi perduoti apskrities, kurios teritorijoje yra šis žemės sklypas (jo dalis), viršininko administracijai. Šiuo atveju neforminamas turto apskaitos ir perdavimo aktas.

24. Mokesčių inspekcijos pareigūnas, nuvykęs į turto buvimo vietą, turi jį apžiūrėti, nustatyti, ar tuo turtu naudojamas. Apklausus turto naudotojus (jeigu jie yra), būtina sužinoti, ar yra išlikę su turtu susiję dokumentai, ar žinomi buvę turto savininkai, ir nustatyti, ar turtas bus tinkamas parduoti, ar nepraras savo vertės ir kokybės, kol bus saugomas įstatymo nustatyta laiką.

Jeigu mokesčių inspekcijos pareigūnas nustato, kad turtas netinkamas parduoti ar jis buvo įgytas (pastatytas ir panašiai) nesilaikant įstatymų reikalavimų, tokio turto mokesčių inspekcijos pareigūnas neapskaito ir turto apskaitos akto nesurašo. Mokesčių inspekcijai turto neapskaičius, tokį turtą gali įtraukti į apskaitą kitos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.58 straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos.

25. Įsitikinęs, kad turto apskaitymas neprieštaraus norminiuose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, mokesčių inspekcijos pareigūnas surašo turto apskaitos aktą. Surašant turto apskaitos aktą, turi dalyvauti ir jį pasirašyti asmuo, pateikęs pranešimą (arba įstaigos, pateikusių pranešimą, atstovas), ir mokesčių inspekcijos pareigūnas. Jeigu pasirašyti turto apskaitos aktą atsisakoma, tai būtina nurodyti turto apskaitos akte.

26. Turto apskaitos akte turtas aprašomas ir įvertinamas taip:

26.1. Nekilnojamasis turtas aprašomas ir įvertinamas pagal turimus nekilnojamojo turto registravimo duomenis. Jeigu nekilnojamasis turtas neįregistruotas, nurodomi jį identifikuojantys požymiai ir šis turtas įvertinamas rinkos kaina.

26.2. Aprašant transporto priemonę, nurodoma jos rūšis, pavadinimas, pagaminimo metai, spalva, kėbulo numeriai ir kiti požymiai.

26.3. Nenurodytas šių Taisyklių 26.1 ir 26.2 punktuose turtas aprašomas ir įvertinamas pagal bendruosius principus, išdėstytus šių Taisyklių III skyriaus II skirsnyje.

27. Jeigu pagal pranešimą apie turtą, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas), neįmanoma tiksliai nustatyti, koks tai turtas ir kokia jo vertė, turto apskaitos akte pakanka surašyti bendruosius požymius (t.y. spalvą, rūšį, kiekį ir panašiai). Mokesčių inspekcijos pareigūnai, surašę turto apskaitos aktą, kuriame turto tiksliai neįvardijo, po akto surašymo turi skirti ekspertizę, kad būtų tiksliai nustatyta, koks turtas buvo apskaitytas.

28. Jeigu pagal asmens pateiktą pranešimą nuvykus į turto buvimo vietą įtariama, kad turtas pavojingas žmonių sveikatai ar gyvybei, būtina skubiai (tą pačią dieną) kviesti kompetentingus pareigūnus, kad šie pateiktų išvadą apie turto pavojingumo laipsnį ir prirėikus neutralizuotų pavojų.

29. Jeigu įtariama, kad turtas yra nusikaltimo padarymo įrankis ar ieškomas kaip vogtas, turi būti užklaustos atitinkamos institucijos.

30. Jeigu turtas, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas), yra tinkamas parduoti, bet greitai gendantis, mokesčių inspekcija surašo turto apskaitos aktą ir gavusi kompetentingos institucijos išvadą apie tinkamumą parduoti skubos tvarka organizuoja tokio turto pardavimą.

31. Mokesčių inspekcija, surašydama turto apskaitos aktą, turi išspręsti turto, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas), saugojimo klausimą. Jeigu įmanoma, toks turtas turi būti saugomas mokesčių inspekcijos patalpose. Jeigu dėl tam tikrų priežasčių to turto saugoti mokesčių inspekcijos patalpose neįmanoma (dėl didelių matmenų, pavojingumo ar didelės vertės), su turto saugotoju turi būti sudaryta pasaugos sutartis. Turto saugotojui paliekamas vienas turto apskaitos akto egzempliorius. Saugotojo atsakomybė nustatoma pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso šeštosios knygos XLII skyriaus nuostatas.

32. Jeigu apskaityto turto saugojimas įstatymų nustatytą laiką kainuotų daugiau už turto vertę, mokesčių inspekcija turto apskaitos akte turi pažymėti, kad tą laikotarpį, kai saugojimo išlaidos viršija saugomo turto vertę, turtas nebus saugomas. Apie tai, kad mokesčių inspekcijoje apskaitytas turtas nebus saugomas iki jo pripažinimo bešeimininkiu daiktu, turi būti pasirašytinai informuotas asmuo, pranešęs apie turtą, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas).

33. Turto, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas), saugojimo išlaidas, susidariusias iki šio turto perdavimo mokesčių inspekcijai, apmoka valstybės institucijos, kurių žinioje buvo šis saugomas turtas, iš joms skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Mokesčių inspekcija jai perduoto turto, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas), saugojimo išlaidas apmoka iš jai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.

34. Jeigu turto, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas), saugojimo metu (iki kreipimosi į teismą arba teismo posėdžio metu) atsirado ar buvo nustatytas savininkas, jis, atsiimdamas iš saugotojo savo turtą, privalo atlyginti turto saugojimo, transportavimo ir kitas su turtu susijusias išlaidas.

35. Jeigu turto savininkas neatsirado ir praėjo įstatymo nustatytas terminas nuo tos dienos, kurią turtas buvo apskaitytas mokesčių inspekcijoje, mokesčių inspekcijos pareigūnai per 10 darbo dienų turi kreiptis į teismą su pareiškimu dėl tokio turto pripažinimo bešeimininkiu. Prie pareiškimo teismui turi būti pridėtas turto apskaitos aktas, ekspertizės išvados, registracijos dokumentai, atitinkamų institucijų (policijos, prokuratūros ir panašiai) atsakymai, kad šis turtas nėra pavogtas ar slepiamas kaip nusikaltimo įrankis, ir kiti dokumentai.

36. Jeigu turto savininkas atsirado po to, kai įsigaliojo teismo sprendimas pripažinti turtą bešeimininkiu ir turtas jau parduotas, mokesčių inspekcija grąžina savininkui parduoto turto vertės pinigų sumą, išskaičiusi patirtas išlaidas (ekspertizės, saugojimo, transportavimo ir kitos išlaidos). Jeigu turtas nebuvo parduotas, savininkas iki turto grąžinimo privalo atlyginti biudžetui visas valstybės institucijų patirtas išlaidas, susijusias su šio turto ekspertize, saugojimu, transportavimu ir t.t. Jeigu turtas buvo saugomas natūra, savininkui turi būti grąžintas tas pats turtas, kuris buvo saugotas. Jeigu buvo surašytas Valstybinės mokesčių inspekcijos patvirtintos formos turto nukainojimo aktas (toliau vadinama – turto nukainojimo aktas), grąžinama turto nukainojimo akte nurodytos vertės pinigų suma.

37. Apie turto (arba pinigų už parduotą turtą) grąžinimą būtina pažymėti turto apskaitos akte bei kituose turto apskaitos dokumentuose ir informuoti asmenį, perdavusį turtą mokesčių inspekcijai.

38. Jeigu šių Taisyklių 32 punkte numatytais atvejais mokesčių inspekcijoje apskaitytas turtas nebuvo saugomas, taip pat tais atvejais, kai šis turtas buvo saugomas, bet per įstatymo nustatytą saugojimo laiką buvo sunaikintas ar smarkiai sugadintas, vadovaudamasis kompetentingos institucijos (policijos, prokuratūros) pateikta išvada (pažyma), mokesčių inspekcijos pareigūnas apie turto sunaikinimą arba sugadinimą turi pažymėti turto apskaitos akte.

39. Mokesčių inspekcijos pareigūnas, tvarkantis valstybei perduotino turto apskaitą, užveda apskaityto turto bylą, į kurią sega turto apskaitos aktą, raštišką pranešimą apie esantį turtą, kuris neturi savininko arba kurio savininkas nežinomas, ir kitus dokumentus.

40. Visi aktai, susiję su valstybei perduotiniu turtu, registruojami atskiroje registracijos knygoje.

IV. BEŠEIMININKIO DAIKTO APSKAITYMAS

41. Bešeimininkio daikto apskaitymas mokesčių inspekcijoje organizuojamas taip:

41.1. Mokesčių inspekcija, gavusi teismo sprendimą dėl daikto, kuris neturi savininko arba kurio savininkas nežinomas, pripažinimo bešeimininkiu ir perdavimo valstybei, per 10 darbo dienų nuo įsiteisėjusio teismo sprendimo gavimo dienos turi surašyti turto apskaitos ir perdavimo aktą.

41.2. Jeigu bešeimininkiu daiktu pripažįstamas nekilnojamasis turtas ar kitas privalomai registruotinas turtas, mokesčių inspekcija privalo šį turtą teisės aktų nustatyta tvarka įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ar kitame registre.

41.3. Jeigu iki pripažinimo bešeimininkiu daiktas buvo saugomas natūra ir jo nei fizinė, nei prekinė būklė nepasikeitė, tačiau per saugojimo laiką sumažėjo vertė, atsižvelgiama į tai, turto įvertinimas gali būti iki 30 procentų mažesnis už turto apskaitos akte nustatytą jo vertę. Daikto vertė nustatoma vadovaujantis turto vertintojo išvada. Daikto vertės pasikeitimas po jo pripažinimo bešeimininkiu įforminamas turto nukainojimo aktu.

Visais kitais atvejais, surašant turto apskaitos ir perdavimo aktą, daikto įkainojimas turi atitikti turto apskaitos akte nurodytą jo vertę.

42. Jeigu įmonė, įstaiga ar organizacija (toliau vadinama – įmonė) saugo daiktą, kurį jo savininkas per nustatytą laiką privalėjo atsiimti, tačiau neatsiėmė, nors buvo mažiausiai du kartus perspėtas raštu, šios įmonės vadovas turi pranešti mokesčių inspekcijai apie tokį daiktą ir perduoti jį valstybės nuosavybėn. Prie pranešimo turi būti pateiktos savininkui siųstų raštiškų pranešimų kopijos ir jo raštiškas atsisakymas priimti prekes arba žyma (pašto ar įmonės, įstaigos vadovo), kad savininkas, kviečiamas jų atsiimti, neatvyko.

V. VALSTYBĖS PAVELDĖTO TURTO APSKAITYMAS

43. Kai turtas valstybės nuosavybėn gali pereiti paveldėjimo teise, kompetentingos valstybės (savivaldybės) institucijos atstovai (pareigūnai) privalo informuoti atitinkamą mokesčių inspekciją (pagal turto buvimo vietą) apie numatomą palikimo perėjimą valstybei.

44. Mokesčių inspekcija, gavusi pranešimą apie numatomą palikimo perėjimą valstybei, turi kreiptis į palikimo atsiradimo vietos apylinkės teismą dėl turto apyrašo sudarymo ir palikimo apsaugos. Apyrašo sudarymo metu privalo dalyvauti mokesčių inspekcijos pareigūnas.

45. Jeigu valstybė paveldėjo žemės sklypą (jo dalį), mokesčių inspekcija, gavusi atitinkamus paveldėjimą patvirtinančius dokumentus, per 10 darbo dienų nuo šių dokumentų gavimo dienos juos turi perduoti apskrities, kurios teritorijoje yra valstybės paveldėtas žemės sklypas (jo dalis), viršinininko administracijai. Šiuo atveju neforminamas turto apskaitos ir perdavimo aktas.

46. Jeigu saugant palikimą ar jį naudojant buvo padaryta tam tikrų išlaidų, apyraše turi būti pažymėta, kokios sumos panaudotos minėtiems veiksams apmokėti, ir pateikti išlaidas patvirtinantys dokumentai: sąskaitos faktūros, saugojimo sutarčių kopijos, kasos išlaidų orderiai ir kiti apskaitos dokumentai.

47. Visos mokesčių inspekcijos patirtos su palikimu susijusios išlaidos apmokamos iš mokesčių inspekcijai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.

48. Mokesčių inspekcijos pareigūnas, gavęs paveldėjimo teisės liudijimą, turi nuvykti į turto buvimo vietą, jį patikrinti ir surašyti turto apskaitos ir perdavimo aktą, pridėdamas turto apyrašą.

49. Jeigu į palikimą įeina turtas, kuris yra įkeistas ar įregistruotas Hipotekos registre, mokesčių inspekcijos pareigūnas, gavęs paveldėjimo teisės liudijimą, turi surašyti turto apskaitos ir perdavimo aktą, įregistruoti turtą valstybės vardu ir per 10 darbo dienų nuo įregistravimo visus dokumentus perduoti hipotekos teisėjui pagal turto buvimo vietą.

50. Jeigu valstybė paveldi dalį nedalomo turto, atsižvelgiant į turto pobūdį ir kitų įpėdinių poreikius, kiti šio nedalomo paveldėto turto savininkai (įpėdiniai) valstybei kompensuoja pinigais turto dalies, priklausančios valstybei, vertę.

51. Mokesčių inspekcijos pareigūnai, gavę paveldėjimo teisės liudijimą, valstybės paveldėtą turtą realizuoja šių Taisyklių IV skyriaus nustatyta tvarka.

VI. DAIKTINIŲ ĮRODYMŲ APSKAITYMAS

52. Mokesčių inspekcija per 10 darbo dienų nuo nutarimo perduoti mokesčių inspekcijai daiktinius įrodymus perduoti (toliau šiame skirsnyje vadinama – nutarimas) gavimo dienos surašo turto apskaitos aktą.

53. Mokesčių inspekcijos surašomame turto apskaitos akte daiktiniai įrodymai turi būti įkainoti, detaliam aprašyti, nurodyta jų kiekis, kokybė, rūšis, kiti požymiai.

54. Jeigu prie nutarimo pateiktieji dokumentai neatitinka faktiškai perduodamų daiktinių įrodymų kiekio, rūšies, kokybės ir kitų požymių, apie tai mokesčių inspekcija privalo pranešti perduodančiosios institucijos vadovui.

55. Mokesčių inspekcijos pareigūnas, surašęs turto apskaitos aktą, daiktinius įrodymus, kurie yra greitai gendantis turtas, turi per 24 valandas nuo nutarimo gavimo dienos perduoti juos perduoti.

56. Perduoti mokesčių inspekcijai daiktiniai įrodymai perduodami šių Taisyklių IV skyriuje nustatyta tvarka.

57. Jeigu daiktiniai įrodymai yra baudžiamojoje byloje (ikiteisminiame tyrime) esantys daiktai, turintys reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, gali greitai sugesti ar prarasti vertę arba juos saugoti, prižiūrėti ir laikyti būtų akivaizdžiai per brangu ir šie daiktai negali būti gražinami savininkui, jie perduodami Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (Žin., 2002, Nr. [36-1340](#)) nustatyta tvarka. Jeigu daiktiniai įrodymai administracinėje byloje yra mediana ir jos gražinimas savininkui gali apsunkinti nutarimo administracinės teisės pažeidimo byloje vykdymą, mediana realizuojama kaip greitai gendantis turtas šių Taisyklių nustatyta tvarka.

58. Jeigu teismas, išnagrinėjęs baudžiamąją bylą, priima sprendimą konfiskuoti daiktus, turinčius reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, arba nutraukia bylos nagrinėjimą, o daiktus, turinčius reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, pripažįsta konfiskuotu turtu, arba kitais atvejais, kai daiktai konfiskuojami, įsigaliojus teismo sprendimui, mokesčių inspekcija per 10 darbo dienų nuo vykdomojo rašto ir įsigaliojusio teismo sprendimo kopijos gavimo dienos pažymi apie tai turto apskaitos akte.

59. Jeigu daiktiniai įrodymai, perduoti mokesčių inspekcijai perduoti, iki pardavimo buvo saugomi pagal pasaugos sutartį, sudarytą tarp saugotojo ir mokesčių inspekcijos ar kitos valstybės institucijos, saugotojui už daiktinių įrodymų saugojimą apmokama taip:

59.1. Visos valstybės institucijų patirtos su daiktiniais įrodymais susijusios išlaidos, mokėtinos saugotojui už jo suteiktas saugojimo paslaugas, apmokamos iš valstybės institucijoms skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.

59.2. Saugojimo išlaidos, apmokamos šių Taisyklių 59.1 punkte nustatyta tvarka, negali viršyti daiktinių įrodymų vertės.

VII. Į VALSTYBĖS PAJAMAS PERDUOTO (DOVANOTO) TURTO APSKAITYMAS

60. Savininkas, saugantis turtą kitų įmonių teritorijoje, apie savo pageidavimą perduoti turtą valstybei informuoja tos įmonės, kurios teritorijoje turtas saugomas, vadovą ir mokesčių inspekciją.

61. Jeigu turto savininkas pats saugo turtą, tačiau pageidauja jį perduoti valstybės nuosavybėn, apie tai jis raštu praneša tik mokesčių inspekcijai.

62. Prie šių Taisyklių 61 punkte nurodyto pranešimo pridedamas siūlomo perduoti turto apyrašas, kuriame nurodoma, koks turtas (pagal pavadinimus, rūšis, kiekius) perduodamas, ir nurodoma perdavimo priežastis.

63. Mokesčių inspekcijai iš asmens gavus pranešimą apie tai, kad yra į valstybės pajamas perduodamas turtas, ir sutikus jį priimti, jos pareigūnai per 10 darbo dienų turi nuvykti į turto buvimo vietą, jį apskaityti ir įvertinti, surašydami turto apskaitos ir perdavimo aktą.

64. Turto apskaitos ir perdavimo akto surašymo metu dalyvauja turto savininkas, o turto saugotojas (jo atstovas) turi teisę dalyvauti surašant turto apskaitos ir perdavimo aktą. Jeigu dovanojamas turtas yra mažavertis, mokesčių inspekcija turi teisę atsisakyti priimti dovanojamą turtą.

65. Turtas įkainojamas rinkos kainomis. Jeigu turto savininkas nesutinka su mokesčių inspekcijos pateiktu įvertinimu, jis per 3 dienas gali pasikviesti turto vertintojus šiam turtui įvertinti. Jeigu per 3 dienas turto savininkas to nepadaro, turtas įkainojamas vadovaujantis mokesčių inspekcijos pateiktu įvertinimu. Jeigu mokesčių inspekcijos pareigūnai nesutinka su turto savininko pasikviestų turto vertintojų pateiktu įvertinimu, iškilę ginčai dėl turto vertinimo sprendžiami šalių susitarimu arba teismo tvarka, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato kitaip.

66. Jeigu buvo atliktas turto vertinimas, turto vertinimo aktas paliekamas mokesčių inspekcijai, o jo kopija perduodama turtą perduodančiam asmeniui. Turto vertinimo aktas pridedamas prie turto apskaitos ir perdavimo akto.

67. Surašomas tik to turto apskaitos ir perdavimo aktas, kuris pagal atitinkamų institucijų išvadas arba ekspertizės aktus pripažintas tinkamu perduoti. Visos mokesčių inspekcijos patirtos su šiuo turtu susijusios išlaidos apmokamos iš jai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Jeigu turtą mokesčių inspekcija perduoda neatlygintinai, visas išlaidas turi padengti jį gavęs asmuo.

68. Kai siūloma perduoti nekilnojamąjį turtą, turi būti pateikta pažyma apie teisinę registraciją ir šio turto savininką iš valstybės įmonės Registrų centro arba kito registro, o kai siūlomas kitas turtas, kuriam nustatyta privalomoji registracija, – pažymėjimas iš atitinkamos institucijos, atliekančios teisinę registraciją.

Jeigu į valstybės pajamas buvo perduotas (dovanotas) žemės sklypas (jo dalis), mokesčių inspekcija, gavusi perdavimą (dovanojimą) patvirtinančius dokumentus, per 10 darbo dienų nuo jų

gavimo dienos šiuos dokumentus turi perduoti apskrities, kurios teritorijoje yra žemės sklypas (jo dalis), viršininko administracijai. Šiuo atveju neforminamas turto apskaitos ir perdavimo aktas.

VIII. RADINIŲ APSKAITYMAS

69. Mokesčių inspekcijos pareigūnas, gavęs iš policijos ar asmens pranešimą apie rastą turtą, jį apskaityti turi tik tuo atveju, kai:

69.1. rastas turtas buvo saugotas ne mažiau kaip 6 mėnesius ir per tą laiką nepaaiškėjo turto pametęs asmuo;

ir 69.2. asmuo, radęs turtą, atsisakė kompensuoti radinio išlaikymo ir kitas su radiniu susijusias išlaidas, jeigu radinį saugojo ne jis.

Radiniai apskaitomi pagal šių Taisyklių III skyriaus IV skirsnyje nustatytas turto apskaitos taisykles (kaip ir bešeimininkis daiktas).

IX. LOBIŲ APSKAITYMAS

70. Mokesčių inspekcija, gavusi pranešimą apie valstybei (savivaldybei) nuosavybės teise priklausančioje žemėje rastą lobį, turi nusiųsti į lobyio buvimo vietą savo pareigūną, kad jis įvertintų lobį ir surašytų turto apskaitos ir perdavimo aktą. Ketvirtadalis įvertinto lobyio sumos turi atitekti lobį radusiam asmeniui.

71. Lobį radusiam asmeniui atlyginama, mokesčių inspekcijos su lobiu susijusios išlaidos apmokamos iš mokesčių inspekcijai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų; jeigu istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę turintis lobis įstatymų nustatyta tvarka paimamas pagal įstatymą visuomenės poreikiams, tuomet asmenims, turintiems teisę įgyti nuosavybėn lobį ar jo dalį sudarančius daiktus, atlyginama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

X. VALSTYBEI PERDUOTINO TURTO ĮVERTINIMAS

72. Valstybei perduotinas turtas įvertinamas litais.

73. Turto, išskyrus nekilnojamąjį turtą, kainą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka nustato perduodančiojo asmens, mokesčių inspekcijos ir turtą parduodančios įmonės atstovai, prireikus pasitelkę turto vertintojus. Kaina nustatoma atsižvelgiant į turto kokybę, prekinę išvaizdą, realizavimo terminus, prekės specifiškumą, rinką ir kitus požymius.

74. Turtas įvertinamas rinkos kaina.

75. Greitai gendančio turto kaina gali būti 10 procentų mažesnė, kai siekiama užtikrinti viso kiekio pardavimą iki šio turto vartojimo termino pasibaigimo. Jeigu greitai gendančio turto vartojimo terminai labai trumpi, o jo kiekis didelis, kaina gali būti dar sumažinta vadovaujantis protingumo kriterijais, kad per trumpą laikotarpį būtų realizuotas visas esamas kiekis.

IV. TURTO REALIZAVIMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

76. Valstybei perduoto turto realizavimą organizuoja mokesčių inspekcija. Valstybei perduotas turtas realizuojamas aukcione, konkurso būdu, perduodamas neatlygintinai, perduodamas per įmones, su kuriomis mokesčių inspekcija konkurso būdu yra sudariusi konfiskuoto ar kitaip valstybei perduotino turto realizavimo sutartis.

77. Jeigu turtas dėl savo specifikos negali būti parduodamas per įmones, su kuriomis konkurso būdu buvo sudarytos sutartys (kai teisę realizuoti tokį turtą Lietuvos Respublikoje turi tik viena ar kelios įmonės arba įmonės neturi reikiamos patirties, infrastruktūros ar kitų priemonių ar sąlygų, būtinų realizuojant tokį turtą, ir panašiai), arba yra kitokių svarbių priežasčių, dėl kurių realizuoti turto per šias įmones netikslinga, jis parduodamas pagal pirkimo-pardavimo sutartis arba

perleidžiamas kitokio sandorio tarp mokesčių inspekcijos ir turtą įsigyjančio asmens pagrindu. Pagal pirkimo-pardavimo sutartis turtas parduodamas ir tada, jeigu konkurso būdu (skelbiant ne rečiau kaip kas 6 mėnesius, bet ne ilgiau kaip 2 metus) neatsiranda nė vieno juridinio asmens, kuris turėtų teisę realizuoti tokį turtą ir kuris pagal konkurso sąlygas galėtų būti paskelbtas konkurso laimėtoju.

78. Jeigu tam tikru turtu dėl jo specifinės paskirties prekiauja tik viena ar kelios įmonės, turinčios leidimą ar licenciją verstis tokia veikla, jis turi būti siūlomas realizuoti tik šioms įmonėms.

79. Jeigu įmonė, į kurią buvo kreiptasi, atsisako realizuoti siūlomą turtą, toks turtas siūlomas realizuoti kitoms įmonėms, kurios verčiasi tokia veikla.

80. Bešeimininkiai energetikos objektai, kurie teismo sprendimu yra perduoti valstybės arba savivaldybės nuosavybėn, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka gali būti atitinkamu Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar savivaldybės tarybos sprendimu parduodami, išnuomojami ar kitaip suteikiami naudotis jų teritorijoje veikiančiai energijos perdavimo ar skirstymo įmonei.

II. MOKESČIŲ INSPEKCIJOJE APSKAITYTO TURTO PARDAVIMAS

81. Mokesčių inspekcijoje apskaitytas turtas parduodamas taip:

81.1. Nekilnojamasis turtas parduodama aukcione.

Jeigu valstybei perduotinas turtas yra gyvenamosios patalpos, jas pirmenybės teise gali išpirkti asmenys, numatyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.79 straipsnyje. Jeigu gyvenamųjų patalpų asmenys, numatyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.79 straipsnyje, nenuperka, šios patalpos gali būti perduodamos savivaldybei, kurios teritorijoje šios patalpos yra, jos funkcijoms vykdyti (būstams suteikti). Jeigu gyvenamosios patalpos savivaldybei jos funkcijoms vykdyti (būstams suteikti) nebuvo perduotos, šios patalpos realizuojamos bendra tvarka, numatyta šių Taisyklių IV skyriuje.

81.2. Kilnojamasis turtas, kurio vieneto kaina didesnė kaip 60000 litų, parduodamas tik konkurso būdu, išskyrus šių Taisyklių 81.3 ir 81.4 punktuose numatytus atvejus.

81.3. Akcinių bendrovių arba uždarytųjų akcinių bendrovių akcijos perduodamos valstybės įmonei Valstybės turto fondui parduoti pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos ir valstybės įmonės Valstybės turto fondo sudarytą tokių akcijų perdavimo parduoti sutartį.

81.4. Turtas, kurį pagal įstatymus leidžiama realizuoti tik gavus nustatytą tvarka išduotą licenciją (leidimą), gali būti perduotas realizuoti tik konkurso būdu sudarant sutartis su atitinkamas licencijas (leidimus) turinčiais asmenimis.

Realizuojami tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiai privalo būti įspauduoti pagal Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo (Žin., 1995, Nr. [61-1528](#)) 4 straipsnio reikalavimus.

81.5. Šių Taisyklių 81.1–81.4 punktuose nenurodytas turtas parduodamas pagal konkurso būdu sudarytas sutartis su juridiniais asmenimis dėl turto pardavimo arba pagal pirkimo-pardavimo sutartis.

III. NEKILNOJAMOJO TURTO PARDAVIMAS

82. Mokesčių inspekcija, įtraukusi į apskaitą turtą, kuris gali būti parduotas aukcione, per 10 darbo dienų nuo turto apskaitos ir perdavimo akto surašymo dienos turi kreiptis į valstybės įmonę Registrų centrą dėl teisinės registracijos įforminimo ir (ar) kadastro duomenų išdavimo.

83. Ne vėliau kaip likus 20 dienų iki aukciono dienos aukciono organizatoriai paskelbia apie aukciono vykdymą mokesčių inspekcijos skelbimų lentoje ir vietos arba centrinėje spaudoje (išskyrus pramoginio tipo leidinius). Informacija apie aukcione parduodamą turtą gali būti skelbiama Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto puslapyje.

84. Aukcioną skelbia ir organizuoja mokesčių inspekcijos sudaryta darbo grupė – aukciono organizatoriai. Juos (aukciono pirmininką, protokolą rašantį asmenį, buhalterį ir narius) savo įsakymu skiria mokesčių inspekcijos viršininkas arba jo įgaliotas asmuo.

85. Aukciono organizatoriai tvarko:

85.1. dalyvių bilietų numerių išdavimą, aukcione parduodamo turto kainas (lėšos už parduotus bilietus skiriamos aukciono organizavimo išlaidoms padengti);

85.2. kadastro duomenų parengimą.

86. Skelbime apie aukcioną nurodoma:

86.1. aukcioną organizuojančios mokesčių inspekcijos pavadinimas, buveinė, telefonas pasiteiravimui, kur kreiptis dėl turto apžiūros;

86.2. turto buvimo vieta, trumpas aprašymas;

86.3. aukciono vieta ir laikas;

86.4. aukciono dalyvio pradinio piniginių įnašo dydis;

86.5. pradinė pardavimo kaina;

86.6. parduodamo turto nuosavybės teisių suvaržymai;

86.7. aukciono dalyvių registravimo vieta ir laikas.

87. Aukciono dalyviams nustatomas pradinis įnašas, kuris įskaitomas į nupirkto turto kainą arba gražinamas nieko nepirkusiam dalyviui (išskyrus šiose Taisyklėse nurodytus atvejus). Pradinio įnašo dydis – 10 procentų pageidaujamo įsigyti turto pradinės pardavimo kainos. Šią sumą dalyvis ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki aukciono perveda į aukciono organizatorių nurodytą sąskaitą.

88. Visi norintys dalyvauti aukcione turi užsiregistruoti. Užsiregistruodami dalyviai aukciono organizatoriams turi pateikti:

88.1. prašymą dalyvauti aukcione;

88.2. asmens dokumentą arba įgaliojimą (jeigu aukcione dalyvauja įgalioti asmenys);

88.3. dokumentą, patvirtinantį, kad dalyvis sumokėjo pradinį įnašą;

88.4. banko, kuriame yra dalyvio sąskaita, pavadinimą, buveinę ir sąskaitos numerį.

89. Aukcionas vykdomas skelbime nurodytoje vietoje bei laiku. Aukcione parduodamo turto pradinė kaina nustatoma pagal turto apskaitos ir perdavimo akte nurodytą kainą.

Aukcionui vadovauja aukciono pirmininkas.

90. Pradėdamas aukcioną, jo pirmininkas apibūdina turtą, paskelbia parduodamo turto pradinę kainą ir klausia: „Kas daugiau?“ Dalyviai, siūlydami kainas, turi pakelti savo dalyvio bilietus ir garsiai pasakyti siūlomą kainą. Aukciono pirmininkas pakartoja kiekvieną pasiūlytą kainą. Jeigu didesnės kainos niekas daugiau nebesiūlo, aukciono pirmininkas 3 kartus klausia: „Kas siūlo daugiau?“ Jeigu po trečiojo paskelbimo didesnės kainos niekas daugiau nebesiūlo, aukciono pirmininkas paskelbia, kad turtas parduotas dalyviui už jo paskutinę siūlomą didžiausią kainą, paskelbia laimėjusiojo dalyvio bilieto numerį ir skelbia aukciono pabaigą.

91. Prieš baigdamas aukcioną, jo pirmininkas visiems aukciono dalyviams žodžiu paaiškina veiksmų apskundimo tvarką ir numatytus skundo nepadavimo padarinius.

92. Turtą parduodant aukcione, pirmasis kainos padidėjimas turi sudaryti ne mažiau kaip 5 procentus parduodamo turto pradinės kainos, jeigu parduodamo turto pradinė kaina iki 50000 litų; ne mažiau kaip 4 procentus – jeigu parduodamo turto pradinė kaina nuo 50000 iki 100000 litų, ir ne mažiau kaip 3 procentus – jeigu parduodamo turto pradinė kaina viršija 100000 litų.

93. Turtas laikomas parduotu tam dalyviui, kuris aukcione pasiūlė didžiausią kainą.

94. Aukciono metu rašomas aukciono protokolas, kuriame nurodoma visa aukciono eiga.

95. Protokolą pasirašo aukciono pirmininkas, buhalteris, protokolą rašantis asmuo. Aukciono protokolą tvirtina mokesčių inspekcijos viršininkas arba jo pavaduotojas.

96. Visą sumą už aukcione nupirktą turtą pirkėjas privalo sumokėti pagal aukciono organizatorių išduotą pažymą per 5 darbo dienas nuo aukciono pabaigos į aukciono organizatorių nurodytą sąskaitą. Už aukcione nupirktą turtą pirkėjas atsiskaito tik per banką.

97. Aukciono organizatoriai, gavę atsiskaitymą patvirtinantį banko dokumentą, per 5 darbo dienas patvirtina aukciono rezultatus.

98. Nieko nepirkusiems aukciono dalyviams aukciono organizatoriai per 5 darbo dienas po aukciono perveda į dalyvių nurodytas sąskaitas jų pradinius įnašus.

99. Turto įsigijimo aukcione faktui patvirtinti per 10 dienų nuo turto pardavimo turi būti sudaryta įstatymų reikalaujamos formos sutartis.

100. Aukcionas laikomas neįvykusi, jeigu:

100.1. aukcione dalyvavo mažiau kaip 2 dalyviai;

100.2. nė vienas aukciono dalyvis nepasiūlė kainos, šiose Taisyklėse nurodytais procentais didesnės už pradinę;

100.3. aukciono dalyvis, pasiūlęs didžiausią kainą, atsisakė ją mokėti arba atsisakė pasirašyti aukciono protokolą;

100.4. aukciono dalyvis, pasiūlęs didžiausią kainą, nustatytu laiku nesumoka visos sumos už aukcione pirktą turtą;

100.5. iki aukciono protokolo patvirtinimo paaiškėjo, kad pirkėjas neįvykdė (neatitiko) aukciono dalyviui keliamų reikalavimų (nustatytą tvarka neužsiregistravo, nepateikė visų reikiamų dokumentų, nesumokėjo pradinio įnašo ar dėl kitų aukciono dalyviui keliamų reikalavimų pažeidimų (nevykdymo) neturėjo teisės dalyvauti aukcione).

101. Aukciono dalyviui pradinis įnašas negražinamas šių Taisyklių 100.3–100.5 punktuose nurodytais atvejais.

102. Jeigu paskelbta, kad aukcionas neįvyko, ne vėliau kaip po mėnesio nuo paskelbimo dienos turi būti skelbiamas antrasis aukcionas.

Aukcionui neįvykus, aukciono organizatoriai per 5 darbo dienas turi pervesti į aukciono dalyvių nurodytas sąskaitas jų pradinius įrašus, išskyrus šiose Taisyklėse numatytus atvejus, kai pradinis įnašas negražinamas.

103. Antrasis aukcionas vyksta tokiomis pat sąlygomis ir tvarka, kaip ir pirmasis aukcionas su ta išimtimi, kad antrajame aukcione parduodamo turto pradinė kaina gali būti sumažinama ne daugiau kaip 30 procentų.

104. Aukcione parduodamos nekilnojamojo turto dalys, kurios yra bendroji nuosavybė, realizuojamos šiame skirsnyje nustatyta tvarka, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytas nekilnojamojo turto, kuris yra bendroji nuosavybė, išpirkimo pirmenybės taisykles.

Jeigu nekilnojamojo turto dalis nerealizuojama dviejuose aukcionuose, apie pardavimą kitu būdu skelbiama vietos arba centrinėje spaudoje ir turto dalis parduodama bet kuriam kitam didžiausią kainą pasiūliusiam asmeniui.

105. Neįvykus antrajam aukcionui, turtas parduodamas šių Taisyklių 81 punkte numatytu kitu būdu pagal turto vertintojo nustatytą kainą. Turto įsigijimas įforminamas įstatymų reikalaujamos formos sutartimi.

Pardavę turtą kitu būdu, aukciono organizatoriai surašo turto pardavimo kitu būdu protokolą, kurį pasirašo aukciono pirmininkas, buhalteris, protokolą rašantis asmuo ir turtą nupirkęs asmuo.

106. Jeigu nekilnojamas turtas nerealizuojamas dviejuose aukcionuose, apie pardavimą kitu būdu skelbiama vietos arba centrinėje spaudoje ir turto dalis parduodama bet kuriam kitam didžiausią kainą pasiūliusiam asmeniui.

Jeigu bešeimininkis nekilnojamas turtas nebuvo parduotas nė vienu šiose Taisyklėse nustatytu būdu, o mokesčių inspekcija nustato, kad šį bešeimininkį nekilnojamąjį turtą ekonomiškai yra nenaudinga ir netikslinga atstatyti, rekonstruoti ar remontuoti, toks turtas gali būti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka nugriautas arba teismo sprendimu neatlygintinai perduotas valstybės ar savivaldybės institucijai.

IV. TURTO PARDAVIMAS KONKURSO BŪDU

107. Mokesčių inspekcija, įtraukusi į apskaitą turtą, kuris turi būti parduodamas tik konkurso būdu, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo turto apskaitos ir perdavimo akto surašymo dienos turi paskelbti konkursą.

108. Konkursą vykdo ir organizuoja mokesčių inspekcijos viršininko arba jo įgalioto asmens įsakymu sudaryta iš 3 asmenų (pirmininkas ir nariai) konkurso komisija, kuriai dirbant turi būti rašomas protokolas.

109. Informacija apie turto pardavimą konkurso būdu ne vėliau kaip prieš 15 darbo dienų iki organizuojamo konkurso turi būti skelbiama vietos arba centrinėje spaudoje, atsižvelgiant į turto specifiką, vertę ir kitus požymius. Skelbime pateikiami šie duomenys:

109.1. konkursą organizuojančios mokesčių inspekcijos pavadinimas;

109.2. konkurso vykdymo data, vykdymo vieta;

109.3. parduodamo turto pavadinimas, rūšis, kokybė, kiekis, įpakavimas ir kita;

109.4. dokumentų dalyvauti konkurse priėmimo terminas.

110. Asmenys, pageidaujantys dalyvauti konkurse, per skelbime nurodytą terminą konkurso komisijai privalo pateikti:

110.1. paraišką dalyvauti konkurse;

110.2. pasiūlymą, už kokią kainą asmuo pageidauja pirkti parduodamą turtą; jeigu parduodami keli daiktai, nurodoma kiekvieno atskiro daikto kaina;

110.3. nustatytą tvarka patvirtintą įgaliojimą, jeigu konkurso dalyviui atstovauja kitas asmuo. Kai konkurso dalyvis yra fizinis asmuo, įgaliojimą turi tvirtinti notaras.

111. Dokumentus konkurso dalyvis asmeniškai arba paštu pateikia užklijuotame voke su užrašu „Konkursui“.

112. Vokus su konkurso dalyvių dokumentais registruoja konkurso komisijos narys, registracijos žurnale nurodydamas vokų gavimo datą ir laiką. Ant gauto voko su konkurso dalyvio dokumentais toks pats užrašas atkartojamas, ir ant jo užrašomas dalyvio eilės numeris.

113. Užsiregistravęs konkurso dalyvis iki skelbime nurodytos paskutinės dokumentų priėmimo dienos turi teisę pateikti naujus konkurso dalyvio dokumentus. Šiuo atveju konkurso dalyvis, pateikęs naują voką su dokumentais, registruojamas iš naujo. Ankstesnieji dalyvio dokumentai konkurso metu nevertinami ir gražinami konkurso dalyviui, pateikusiam naujus konkurso dalyvio dokumentus.

114. Konkurso dalyvis, iki konkurso pradžios pareikalavęs gražinti senus dokumentus ir nepateikęs naujų dokumentų, laikomas asmeniu, atsisakiusiu dalyvauti konkurse. Apie savo atsisakymą dalyvauti konkurse raštu arba žodžiu konkurso dalyvis turi pranešti konkurso komisijai. Konkurso komisijos narys, užregistravęs tokį dalyvį, registracijos žurnale turi įrašyti, kad šis dalyvis atsisakė dalyvauti konkurse, nurodyti atsisakymo datą ir pasirašyti.

115. Asmeniui, atsisakiusiam dalyvauti konkurse, dokumentai gražinami per protingą terminą nuo asmens pareikalavimo momento arba po konkurso, arba pasibaigus dokumentų priėmimo terminui, kai dalyvauti konkurse neužsiregistravo daugiau nė vienas dalyvis.

116. Kai dalyvauti konkurse neužsiregistruoja nė vienas dalyvis arba užsiregistravę dalyviai iki konkurso pradžios atsisako dalyvauti konkurse, konkursas laikomas neįvykusi. Jis turi būti skelbiamas iš naujo. Apie tai, kad konkursas neįvyko, įrašoma protokole. Jeigu dalyvauti konkurse užsiregistravo tik vienas dalyvis, ne vėliau kaip po mėnesio skelbiamas antrasis konkursas. Jeigu ir antrajame konkurse dalyvauti užsiregistravo tik tas pats (vienintelis) dalyvis, turtas jam parduodamas pagal pirkimo-pardavimo sutartį.

117. Konkurso metu komisijos pirmininkas visų konkurso dalyvių akivaizdoje turi atplėšti vokus ir garsiai paskelbti už prekę siūlomą kainą. Po to pagal siūlomą kainą – nuo didžiausios iki mažiausios – sudaromas konkurso dalyvių sąrašas. Laimi konkurso dalyvis, už parduodamą prekę pasiūlęs didžiausią kainą. Konkurso rezultatai turi būti įforminti konkurso komisijos posėdžio protokole, su kuriuo pasirašytinai supažindinami visi konkurso dalyviai. Konkurso komisijos posėdžio protokolą tvirtina mokesčių inspekcijos viršininkas arba jo pavaduotojas. Konkurso dalyviai, nesutinkantys su konkurso rezultatais ar pastebėję procesinių pažeidimų, turi teisę per 3 darbo dienas po rezultatų paskelbimo apskusti konkurso rezultatus teismui. Konkurso rezultatų apskundimas sustabdo protokolo patvirtinimą.

118. Konkurso laimėtojui, per nustatytą laiką sumokėjusiam jo pasiūlytą pinigų sumą, išduodamas protokolo išrašas. Su konkurso laimėtoju sudaroma pirkimo-pardavimo sutartis.

119. Konkurso laimėtojas į mokesčių inspekcijos sąskaitą per 10 darbo dienų nuo konkurso vykdymo dienos turi sumokėti pasiūlytą pinigų sumą. Nesumokėjęs laiku, konkurso laimėtojas praranda teisę pirkti turtą. Tokiu atveju laikoma, kad laimi antrasis pagal pasiūlytos kainos dydį konkurso dalyvis. Apie tai jam turi būti pranešta registruotu laišku arba pasirašytinai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pinigų sumokėjimo termino pasibaigimo. Antrasis konkurso dalyvis jo pasiūlytą pinigų sumą į mokesčių inspekcijos sąskaitą turi sumokėti per 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos. Jeigu ir antrasis konkurso dalyvis nustatytu laiku neperveda nurodytos pinigų sumos į mokesčių inspekcijos sąskaitą arba atsisako pasiūlymo pirkti turtą, laimėtoju laikomas trečiasis konkurso dalyvis ir taip toliau. Jeigu visi konkurso dalyviai atsisako sumokėti ir pirkti parduodamą turtą, laikoma, kad konkursas neįvyko.

120. Antrajam konkursui neįvykus, turtas parduodamas be konkurso, tačiau jo kaina sumažinama ne daugiau kaip 30 procentų.

V. TURTO PARDAVIMAS PAGAL KONKURSO BŪDU SUDARYTAS SUTARTIS

121. Sutartys dėl valstybei perduotino turto pardavimo sudaromos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

122. Sutartyje įmonė įsipareigoja parduoti perduotą konfiskuotą ar kitaip valstybei perduotiną turtą. Turtas perduodamas parduoti ir jo vertė nustatoma pagal turto apskaitos ir perdavimo aktą.

123. Sutartyje, sudarytoje tarp mokesčių inspekcijos ir įmonės, turi būti numatytas įmonei priklausantis atlygis už suteikiamas turto pardavimo paslaugas, kuris negali viršyti 20 procentų perduoto turto pardavimo kainos dydžio. Pardavusiai turtą įmonei priklausantis atlygis už suteiktas turto pardavimo paslaugas pervedamas iš mokesčių inspekcijai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.

124. Pinigų sumos, kurias gauna įmonės, pardavusios joms perduotą turtą, per 10 darbo dienų nuo pardavimo dienos (o jeigu parduodama dalimis – ne rečiau kaip kartą per mėnesį, iki kiekvieno kito mėnesio 10 dienos už tą mėnesį perduotą turto dalį) pervedamos šių Taisyklių VIII skyriuje nustatyta tvarka. Pinigai pervedami išrašius mokėjimo nurodymą pagal kiekvieną turto apskaitos ir perdavimo aktą realizuotam turtui atskirai, bet gali būti pervedami išrašius vieną mokėjimo nurodymą už turtą, realizuotą pagal kelis turto apskaitos ir perdavimo aktus. Tokiais atvejais nurodoma, kokios sumos pagal kuriuos aktus pervedamos.

125. Jeigu įmonė laiku neperveda pinigų, gautų už perduotą turtą, už kiekvieną pavėluotą dieną ji moka sutartyje, sudarytoje tarp mokesčių inspekcijos ir parduodančios įmonės, nustatyto dydžio delspinigius, skaičiuojamus nuo laiku nepervedtos sumos.

126. Mokesčių inspekcija sutartį gali nutraukti prieš terminą, jeigu įmonė nevykdo ar netinkamai vykdo sutartį ir toks nevykdymas ar netinkamas vykdymas yra esminis sutarties pažeidimas. Apie sutarties nutraukimą įspėjama ne vėliau kaip prieš mėnesį.

127. Neparduotas per mėnesį nuo jo perdavimo įmonei dienos turtas įmonės prašymu arba mokesčių inspekcijos iniciatyva gali būti nukainojamas. Nukainojant turtą, jo pardavimo kaina sumažinama ne daugiau kaip 30 procentų pradinės pardavimo kainos.

128. Turtą nukainoja mokesčių inspekcijos pareigūnas, dalyvaujant įmonės atstovui. Nukainojimas įforminamas turto nukainojimo aktu, kurį pasirašo mokesčių inspekcijos ir įmonės atstovai. Nepardavus turto ir kitą mėnesį nuo jo nukainojimo dienos, jis gali būti dar kartą nukainojamas ne daugiau kaip 30 procentų ir taip daroma tol, kol jis parduodamas arba nurašomas. Turto nurašymas įforminamas turto pripažinimo atliekomis aktu.

129. Įmonė Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalo fiksuoti įplaukas už turto pardavimą.

VI. TURTO PERDAVIMAS NEATLYGINTINAI

130. Valstybei priklausantis konfiskuotas, pripažintas bešeimininkiu, valstybės paveldėtas ar į valstybės pajamas perduotas turtas, kuris gali būti neatlygintinai perduotas pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos patvirtintos formos neatlygintinai perduodamo patikėjimo teise turto perdavimo aktą (toliau vadinama – neatlygintinai perduodamo patikėjimo teise turto perdavimo aktas) patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo subjektams, nurodytiems Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje, yra:

- 130.1. specialioji technika;
- 130.2. kultūros ir meno vertybės;
- 130.3. netikri pinigai, tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiai, išspauduoti padirbtu Lietuvos valstybiniu kontroliniu prabavimo ženklu;
- 130.4. išimta iš apyvartos nacionalinė ir užsienio valiuta;
- 130.5. vertybiniai popieriai, akcijos, lakštai;
- 130.6. turtas, kuris, remiantis kompetentingų institucijų išvada, tinkamas naudoti pagal netiesioginę jo paskirtį;
- 130.7. nedideli, iki 300 litrų, naftos produktų kiekiai;
- 130.8. bešeimininkis nekilnojamas turtas, jeigu jis nebuvo perduotas nė vienu šiose Taisyklėse nustatytu būdu ir jeigu mokesčių inspekcija nustato, kad šį turtą ekonomiškai nenaudinga ir netikslinga atstatyti, rekonstruoti ar remontuoti, tačiau toks turtas gali būti teismo sprendimu neatlygintinai perduotas valstybės ar savivaldybės institucijai;

130.9. kitas turtas, nurodytas finansų ministro patvirtintame bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, kuris patikėjimo teise perduodamas valdyti, naudoti ir disponuoti juo subjektams, nurodytiems Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje, sąrašė.

131. Mokesčių inspekcija, gavusi pranešimą apie konfiskuotus ar kitaip valstybei perduotinus ginklus, turi suderinti su Ginklų fondu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Ginklų fondas) ginklų priėmimo dieną, o perduodančiosios institucijos pareigūnas kartu su mokesčių inspekcijos pareigūnu paskirtą dieną turi pristatyti ginklus Ginklų fondui.

132. Prieš ginklų perdavimą mokesčių inspekcijos pareigūnas kartu su ginklus perduodančios institucijos atstovu ginklus perduodančios institucijos teritorijoje surašo 3 egzemplioriais neatlygintinai perduodamo patikėjimo teise turto perdavimo aktą, kuriame detaliai aprašo perduodamų ginklų markę, modelį ir kitus techninius parametrus, neįkainodami ginklų ir nekeisdami jų saugojimo vietas.

133. Paskirtą dieną atvykę į Ginklų fondą, mokesčių inspekcijos pareigūnas ir ginklus perduodančios institucijos atstovas turi patikrinti, ar atvežtų ginklų markė, modelis, gamybos metai ir kiti techniniai duomenys atitinka pateiktuose dokumentuose įrašytus duomenis.

134. Atsakingas Ginklų fondo pareigūnas neatlygintinai perduodamo patikėjimo teise turto perdavimo akto egzemplioriuose pažymi apie ginklų priėmimą. Vienas neatlygintinai perduodamo patikėjimo teise turto perdavimo akto egzempliorius paliekamas Ginklų fondui, kiti du egzemplioriai po vieną gražinami mokesčių inspekcijai ir ginklus perduodančiai institucijai.

135. Jeigu kompetentingi valstybės pareigūnai Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka nustato, kad rastas lobis turi istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę, jis turi būti perduotas Kultūros ministerijai. Jeigu rastas lobis neturi istorinės, kultūrinės ar archeologinės vertės, jis perduodamas bendra tvarka kaip ir kitas mokesčių inspekcijai perduotas turtas.

136. Kultūros ir meno vertybių neatlygintinas perdavimas vykdomas taip:

136.1. Mokesčių inspekcija, gavusi konfiskuotą ar kitaip valstybei perduotiną kultūros ir meno vertybę, turi kreiptis į Kultūros ministeriją, kad būtų nurodyta, kuriam muziejui ar kitai kultūros įstaigai turi būti perduotas turtas.

136.2. Kompetentingos valstybės institucijos, kurių žinioje yra valstybei perduotinos kultūros ir meno vertybės, privalo organizuoti šių kultūros ir meno vertybių įvertinimą (ekspertizę), iš kompetentingų asmenų gauti įvertinimo aktą (ekspertizės išvadą) ir gautą įvertinimo aktą (ekspertizės išvadą) iki mokesčių inspekcijos vykdomo šių kultūros ir meno vertybių neatlygintino

perdavimo kitiems asmenims momento pateikti mokesčių inspekcijai, kad ji, surašydama neatlygintinai perduodamo patikėjimo teise turto perdavimo aktą, šias kultūros ir meno vertybes galėtų įtraukti į apskaitos dokumentus.

137. Netikri pinigai perduodami Teismo ekspertizės centrui, o jeigu jis atsisako priimti, sunaikinami. Tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiai, išpauduoti padirbtu Lietuvos valstybiniu kontroliniu prabavimo ženklu, perduodami valstybės įmonei Lietuvos prabavimo rūmams.

138. Visa išimta iš apyvartos nacionalinė valiuta turi būti perduodama Lietuvos banko nustatytoms įstaigoms. Užsienio valiuta, vertybiniai popieriai, turintys istorinę, muziejinę, numizmatinę ir (ar) meninę vertę, Kultūros ministerijos nurodymu perduodami muziejams, o tokios vertės neturintys sunaikinami.

139. Turtas, kurio vertė gerokai mažesnė arba nedaug didesnė už galimas išlaidas, susijusias su jo realizavimu, gali būti neatlygintinai perduodamas globos ir rūpybos įstaigoms naudoti pagal paskirtį.

140. Kitas turtas, nurodytas šių Taisyklių 130.1, 130.5, 130.6 ir 130.9 punktuose, neatlyginamai perduodamas valdyti, naudoti ir disponuoti juo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (Žin., 1998, Nr. [54-1492](#); 2002, Nr. [60-2412](#)) nustatyta tvarka.

Visas patirtas išlaidas, susijusias su neatlygintinai perduodamu turtu (ekspertizės, saugojimo, transportavimo ir kitos išlaidos), turi padengti ši neatlygintinai perduodamą turtą gaunantis asmuo.

V. KONTROLIUOJAMŲJŲ PREKIŲ SAUGOJIMAS

141. Kontroliuojamosios prekės, jeigu būtina, perduodamos saugoti į specialias saugyklas arba laidojamos specialiai skirtose vietose.

142. Mokesčių inspekcija, įtraukusi į apskaitą kontroliuojamąsias prekes, per 3 darbo dienas turi informuoti Ūkio ministeriją ir kitas valstybės institucijas, kurių veiklos sričiai priskiriamas šių kontroliuojamųjų prekių ar technologijų panaudojimas, apie perduotas kontroliuojamąsias prekes.

143. Įmonių patirtos kontroliuojamųjų prekių saugojimo išlaidos dengiamos taip: valstybės institucijų patirtos išlaidos, susijusios su turto saugojimu, iki šio turto perdavimo mokesčių inspekcijai apmokamos iš joms skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, o mokesčių inspekcija jai perduoto turto saugojimo išlaidas apmoka iš jai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Jeigu mokesčių inspekcija tokį turtą perduoda neatlygintinai, su tokiu perduotu turtu susijusias išlaidas apmoka šį turtą perėmęs asmuo.

144. Mokesčių inspekcija, įtraukusi į apskaitą kontroliuojamąsias prekes, surašo turto apskaitos ir perdavimo aktą, kurio vieną egzempliorių palieka saugotojui.

VI. TURTO, PRIPAŽINTO ATLIEKOMIS, TVARKYMAS

145. Įtrauktas į mokesčių inspekcijos ar kitos valstybės institucijos apskaitą turtas, kuris negali būti panaudotas pagal paskirtį ir yra pripažintas nerealizuotinu (sugedę maisto produktai ar išimtas iš apyvartos turtas), mokesčių inspekcijai perduotas konfiskuotas turtas, kurio pasibaigęs realizavimo terminas arba jeigu kompetentingos institucijos nustato, kad konfiskuotas turtas yra sugedęs, sugadintas arba pripažintas nerealizuotinu (netinkamu naudoti) turtu ir dėl to negali būti perduodamas, taip pat jeigu apskaityto turto vertė mažesnė arba nedaug didesnė už galimas išlaidas, susijusias su jo realizavimu (ekspertizės, saugojimo, transportavimo ir kitos išlaidos), pripažįstamas atliekomis, taip pat turtas, kuris pagal šių Taisyklių 20 punkto nuostatas pripažintas atliekomis ir kurio mokesčių inspekcija neįtraukia į apskaitą, panaudojamas arba šalinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2002, Nr. [72-3016](#)).

Griautini statiniai nugriaunami Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (Žin., 1996, Nr. [32-788](#)) ir jo lydymųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

146. Jeigu mokesčių inspekcija buvo įtraukusi į apskaitą turtą, kuris pripažįstamas atliekomis, ji veikia kaip Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nurodytas atliekų turėtojas. Kai turtas pripažįstamas atliekomis, vadovaudamasi šių Taisyklių 20 punktu, kaip Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nurodytas atliekų turėtojas veikia institucija, konfiskavusi turtą.

147. Turtas, pripažintas atliekomis, iš apskaitos nurašomas pagal turto pripažinimo atliekomis aktą.

148. Išlaidas, susijusias su turto, pripažinto atliekomis, tvarkymu, šių Taisyklių 146 punkte nurodytas atliekų turėtojas apmoka iš jam skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.

VII. TURTO GRAŽINIMAS

149. Turto gražinimas vykdomas, kai įsiteisėja civilinėje, administracinėje ar baudžiamojoje byloje (ikiteisminiame tyrime) priimtas atitinkamas sprendimas, kuris yra pagrindas gražinti savininkui turtą.

150. Jeigu turtas dar neparduotas, jis gražinamas natūra savininko prašymu. Šiuo atveju turtą gražina arba mokesčių inspekcija, arba asmuo, kuriam šis turtas buvo perduotas neatlygintinai.

151. Tuo atveju, jeigu turtas jau parduotas, gražinama ta už parduotą turtą gauta pinigų suma, kurią faktiškai gavo valstybė (atėmus pinigų sumas, išmokėtas asmenims už suteiktas turto saugojimo, realizavimo ir kitas paslaugas, taip pat kitas su turtu susijusias išlaidas, kurios buvo patirtos ir apmokėtos). Pinigai gražinami iš Valstybinei mokesčių inspekcijai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų pagal valstybei perduotino turto perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis programą (jos turinį atitinkančią programą).

152. Turtas arba už jo realizavimą gauti pinigai gražinami per 30 darbo dienų nuo to momento, kai savininkas ar jo atstovas pateikė mokesčių inspekcijai prašymą gražinti turtą.

153. Pinigai gražinami savininkui, pateikusiam asmenybę patvirtinantį dokumentą, arba kitiems asmenims, pateikusiems savininko rašytinį įgaliojimą, patvirtintą įstatymų nustatyta tvarka.

VIII. GAUTŲ PINIGINIŲ LĖŠŲ PASKIRSTYMAS

154. Už realizuotą valstybei perduotiną turtą gautos lėšos sumokamos į atitinkamos mokesčių inspekcijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą.

155. Jeigu valstybei kitaip perduotinas turtas yra pinigai, jie per 5 darbo dienas perimami arba pervedami ir įskaitomi į mokesčių inspekcijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą. Jeigu konfiskuojamas ar valstybei kitaip perduodamas turtas yra užsienio valiuta, ji prieš tai konvertuojama pagal oficialų kursą, nustatytą užsienio valiutos perdavimo valstybei dieną.

156. Mokesčių inspekcija pinigus, gautus už parduotus daiktinius įrodymus, taip pat užsienio valiutą kaip daiktinį įrodymą kaupia mokesčių inspekcijos atitinkamoje depozitinėje sąskaitoje iki kompetentingos valstybės institucijos (pareigūno) sprendimo, kuriuo bus išspręstas šių daiktinių įrodymų likimas, priėmimo.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

157. Administruojant Bendrijos prekių muitinio statuso neturinčias prekes, mokesčių inspekcijai pagal šias Taisykles priskirtas funkcijas vykdo Lietuvos Respublikos muitinė. Tokiais atvejais šios Taisyklės taikomos tiek, kiek Bendrijos muitų teisės aktai ir jų nuostatas įgyvendinantys Lietuvos Respublikos teisės aktai nenustato kitaip. Atsižvelgdamas į minėtuosius teisės aktus, Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos prireikus patvirtina tvarkos, nustatančios Bendrijos prekių muitinio statuso neturinčių prekių administravimo ypatumus, aprašą.

158. Visos operacijos (turto apskaitymas, saugojimas ir panašiai) fiksuojamos atitinkamuose aktuose. Ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atitinkamo akto surašymo šių aktų turinys turi būti suvestas į atitinkamas mokesčių inspekcijos kompiuterines programas.

159. Visi apskaitos dokumentai (iš turtą perdavusių institucijų gauti pranešimai, turto apyrašų kopijos, įvertinimo dokumentai, nukainojimo ir kiti aktai), susiję su valstybei perduotinu turtu, registruojami atskiroje registracijos knygoje ir saugomi atskirose bylose.

160. Kelis turto apskaitos ir perdavimo aktus ir visus su jais susijusius dokumentus į vieną bylą galima segti tik tais atvejais, kai jie atskiriami žymekliais ir kai rašomas byloje esančių dokumentų apyrašas.

161. Turto apskaitos ir perdavimo aktai registruojami registracijos knygoje.

162. Ginčai, kylantys dėl konfiskuoto ar kitaip valstybei perduotino turto perdavimo, apskaitos, įkainojimo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir organizacijų, asmenų arba pareigūnų veiksmų, nagrinėjami įstatymų nustatyta tvarka.
